Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Commentaria in universam artis logicam - Cod. Ettenheim-Münster 277

[S.l.], [17. Jahrh.]

Dvbivm qvintvm

urn:nbn:de:bsz:31-129937

Visual Library

Contra Hanc Doct. nulla solent fieri argta gl. Adversarij contra
quod clari denominatio extrinseca cū entia realia sed si ita esset
Ergo cū realia maēbit n' v. fuēbit.

Arg. 3°. quia hl caēm realem cū ens reale sed ens rationis hl caēm ra
lem g'. non pot. ni pt. Cap. Entis rationis cū illis sed illis cū pria ex
tina realis g' ens rationis hl caēm realem Ro cl. ma. quia hl caēm
realem primario et vere sed caēliam cū reale secdo. Vario et indi
recte sic caēliam cū reali ng. ma. et eodem mō dic. ma. Licet n. Entis
rationis sine mō caēdi ab illis hoc hl n' sit vere et primario sed indi
recte et ex centoni qa res cognosci alio mō ac in se s. Ergo ipsa cognoscendi
mō repugnant entia rationis

Arg. Ens rationis n' cognoscibile a nobis g' nqd fieri q cognitum
sit ant. Vel n. cognoscere q priam speciem vel aliquam sed q nulla
cognosci g' nullo mō cognoscibile. Ex ex dictis Ens rationis cognosci
q priam speciem expressam n' hl mō expressam sed cognosci q speciem mōstra
tam entis realis, quia a. ens rationis g' cognosci alterij linea pōt cognosci q
speciem mōstratam entis realis n' adeo clari patet. Modus Expli cundi
facilis est si detur speciem mōstratam entis realis n' posse repraesentare
ens reale et rationis sed pōt et q si repraesentare ens reale. Ea ratio v. ens
rationis cum alij ipsi subordinatur, nqd qa ens rationis est modum Entis
realis cognosci.

DUBIUM QUINTUM.

Quodnam sit obiectum Entis?

Varie et multum discrepantes sunt de obiecto Entis scilicet 1a. Nominalium
existimant Ens de voce agi vel mere simplicis vel cum Grammatica.
2a Scotistarum statuit q obiectum Entis reale 3 sit: Operationes Mentis q dicti
gibiles hanc opinionem multi ex Modernis et ex antiquis Scoti Gabriel. 2 Scotistarum et
3 Scotistarum 3 ait et Thomistarum Ponit q obiectum Entis rationis ita S. Th
opus de nat. gen. Soto. Bruxellensis. Flandria et alij.
Si quis et alius Scotistarum ens sit hic commune nullum est q Entia
sive 3a Scotistarum ipsum vel n. obiecti conformiter amplectuntur.

A 1 13 il

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

deest.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

Albedo materialis et formalis.

Nb 1 Duplex est albedo aliud materiale aliud formale. Albedo formalis dicitur illud quod se attingit a forma, vel potest aliqui, et rare cum caetera omnia attingunt vel color v. g. et albedo formalis potest nisi quia illa se attingit et rare illi, ora ab ipso attingunt.
Albedo v. Materiale dicitur illud quod non se, sed rare alteri in considerando vel, vel partes v. g. dicitur albedo materiali potest nisi quia partes in rare sui, sed rare coloris attingit a potest nisi.

Ratio formalis lux. color. Ratio formalis sub lumen.

Nb 2. Albedo formale iterum dividi in Rationem formalem, quae est ratio formalis sub qua. Ratio formalis quae est ipsa res, vel ratio quae est aliqui formalis aut alteri attingit. Ratio v. formalis sub qua est Nihil sub qua formalis aut illam rationem formalem quae attingit. Quod in potest nisi ratio qual. Ratio formalis quae illi est Color: Ratio formalis sub qua est Lumen quod Colorem manifestat.

Albedo adaequatum

Nb 3. Albedo, formale est duplex, aliud est adaequatum aliud inadaequatum. Albedo adaequatum est illud quod in se completat quamvis in tali formali, cuius est albedo, et aliqui tali qual ei ipsa formali et quod ora quae in illo studium reducunt. Albedo v. inadaequatum est in parte alti adaequati, et ad quod non ora reducunt quae in tali formali studium.

Albedo inadaequata

Exempl. h. rationem fit in parte visionis cuius albedo adaequatum est Color quia vel potentia videre nisi fit color effectum. Vnde quod videt in rare cum sibi reducunt ad colorem: Albedo a. est albedo inadaequatum quia nisi quia non quod videt palla aut videt rare albedinis nec ora quae videt reducunt ad albedinem sed alia tum vel lana nix &c. et in parte albedo inadaequatum est albedo particula.

Albedo principale

Inter ista albedo particulari sunt inadaequata quidam sunt principalia quidam minus principalia. Albedo principalis dicitur illud quod aliqui potest aut quod excellentior est aliqui quae in tali formali considerant et albedo principalis Metaph. dicitur Deus quia aliqui quae Metaph. in considerando sub ratione entis addunt, total. Quia nisi ens albedo principale potest dici ad quod est finis principalis, quem finem intendit. Albedo minus principalis est ad quod est particulari alia alia in aliis excellens et nobile est. Alia positio

minus principale.

Cho 3. Oblum Poete et adiectum Loci non est Vocis

Haec Cho probat Raco. Oblum poete tale adiectum et alienum Jesu est illud quod omnis oratio attinguit, quae in tali Jesu tractatur et de quo oratio versatur, sed in Loci nulla tractatur quae non vocis attinguit nec ad illas res versatur, quae vocat non sunt oblum poete et adiectum Loci. probo mi. In Loci tractatur res ut Jesus omnes et alias instrumentales Jesu. Sed hae non in consideratione res vocis nec ad illam versatur, cum tales instrumentales poetae non sint vocis et sic vocis optime possit considerari quae non sunt. Verum non est Locus Dialectici considerare Vocis qua in illis sunt oblum tanquam in tabula depositum illum representat.

Rationes quae non sunt oblum Poete et adiectum Loci.

Probo 2: Illud est oblum poete et adiectum alienum Jesu cuius demonstratio in tali Jesu sed Loci non est demonstrat quatenus de Voce sed de re quae est Vocis quae ut quae demonstrat sed illum demonstrationem generalem Jesum non demonstrat hoc quod hanc Vocem sed de illa quae illum Jesu quae non sunt poete oblum Loci.

Cho 2a Ney nach reales et oblum poete et adiectum Loci.

Probo. Raco agens de maris rerum considerationis Jesu Realium et entium specialiter ad physicam et Metaph. quae non ad Logicam. Ergo quae ad Loci et Metaph. est distincta Jesu quae sunt distinctum oblum poete et adiectum. Haec Cho magis probat quam Dialectici.

Cho 3. Oblum poete et adiectum Loci non est Syllogismus nec demonstratio nec argumentum nec Modus deducendi strictus simpliciter.

Probo Vnica mi Raco. Oblum adiectum et complectit omnia quae in tali Jesu tractantur in Choc stinet omnia quae in Loci tractantur quae nullum ex pariis in Choc stinet omnia quae non sunt oblum adiectum. ma cum Ergo est. probo mi. In Loci considerantur res genus et species, Definitio et partes, Definitio et Divisio Item considerantur Propositiones quorum quaestiones et Conversiones sed nec Syllogismus nec demonstratio nec argumentum nec modus deducendi strictus accipitur stinet ista omnia omnia Jesu distinguunt ab illis quae non comprehendunt omnia quae in Loci tractantur et quae non sunt oblum poete et adiectum illius.

Cho 4. Oblum Mente Remotum Loci est res mundi. D. v. Operis mentis Jesu Realitatem Objectiva et oblum mente Formam.

Ex 9. Sly. At Logica docetur definire, dividere et argumentari et tradere
precepta definiendi et dividendi. Sed de omnibus rebus possunt fieri definitiones et
argumenta quia omnes res mundi sunt aliquam materiam logicam. Ergo ipsa illam
e aliquam materiam aliarum scientiarum quia res aliarum scientiarum intelligitur et ni quia regitur
secundum suam naturam secundum Sed omnes res mundi possunt aliquid a Logica
sibi contentum et naturam propriam quia habent hanc ad aliquam scientiam quia
tamen sed res sunt subiecta logicalia hic e res definiuntur et dividuntur et
quia omnes res mundi sunt aliquam materiam Logicam ergo ni illas regere potest naturam
secundum suam etc.
Ex 9. Sly. Plato in suo libro artis suam suam introducit Dei aliquam
materiam illius sed hic introducit suam scientiam logicalem in 3 operibus illis
tamen in maiori quia ipsa erunt aliquam materiam Logicam.
Secunda 3 operibus mentis nominat in consideratione Logicae sed hic non consi
derat illas simpliciter naturas suas sed res subiecta logicalia quia 3
operibus mentis sibi naturam accepta sunt aliquam materiam Logicam. Ma secundum
ad oculos pertinet. consideratio operum mentis sibi naturam pertinet
ad Grammaticam quia non ad Logicam, Ergo v. bene inferit si n. op
eribus mentis considerantur a Logica non habent suas sed res alicuius scientiae
erunt ordo aliquam materiam Logicam.
Tertio Res mundi ex aliquam materiam remotam operibus v. mentis
nominam. ergo consideramus scientiam logicalem quia ipsa regitur in Ca
pitibus sibi sibi sibi regulas et precepta Logicae disposita et posita quia
illis determinatum statim in conceptis aliquibus definiendi sicut quia
quia definitiones v. g. regunt in conceptis illis sibi repugnantia quia
et dicuntur, posita v. in ipsa quia aliquid substat tali intentioni defi
nitionis sic:

Ch. 5a Aliquam scientiam Logicae esse cons
tationis discretionem. Hic Ch. est communis
inter Themistas.

Asserit Sent. S. Thome.

Sicut huius Christi praecepti Secundum est non ponere quia illi scientiae Logicae
ens rationis sumptum in tota sua latitudine quia non omnia rationis ipsius

Ens rationis Logicum seu differentiae.

quia dari multa entia rationis quae ad Logicam non spectant ut negationes et privationes et relationes et rationis fictitia sed ens rationis logicum seu differentiam hic est agitum ad differendum ipsis entis rationis fictitii et rationis ficti et quae fictitii et privationis et entia rationis Logica.

Insuper Hoc Chio ego pendentia sic in oblivium fictitii Logicae non sunt res nec rationis reales sed se considerata neque artificiosa neque fictitia neque modus faciendi strictis accepto quae differunt artificiosa immediate neque in ipsis quae illis sed operiam entium accepta mil aliud relinquit quam pari significatio illis fictitia ipsa fictitia illa Logicalia ipsa Logica mirandis introducere operationes mentis quae cum fruit quae rationis fictitii sumpta et ad dis differendum agitur recte dictum a in Chio oblivium fictitii Logicae ens rationis differentium.

Commentum quod dem ois in hoc quod diciphari illi non considerant a Logica sed quam naturalem ut fing. dictum a fed in genium fictum fictis logicalibus, hoc a in genium est differentia fiam differens demum artificiosa. Discrimen tm a de ipsis fors et de hac differe conceptum. Illis dicunt ea ens reale. Illis autem reclamantibus ea tm ens rationis quod phi. Tales sic: fiat ea quae rationis et non reali, si enim entia realia fiata fiat mel conf fictum mel accens, neutrum hoc est dici quia non sit entia realia. ma pat ga ens reale adigli dumdem in fictum et alcens phi. m. Discurrendo quod sua fundamenta et Mayorem fiat hoc modo: ill accens aliqd aut ipsius fit non a ipsius qui. phi m. ga aliis in conceptis non per illam quantitatem regere ipsa quam ipsius fit non a ipsius. hoc phi conceptu mentis quod differem illam hoc mil negantur intrinsece illis intrinsecus quia hoc illi non erunt ipsius reales sed pat. ant phi m. hoc quia ista conceptu mil realia accipiant ab illis et considerant ab illis ipsi explicant certam hunc ita ut vnus determinationem per modum contrahentis et contrahibilis habent formam logicalem distinctam subiect argumentationis et dimissis fed hoc mil reali intrinsecum a in illis quia.

Ptr m. ga conceptus recipi nul conservari hoc nul illo mo ē determinatus
Ostrinsece nil realiter ponens in illis fienti. Quia conservari nul conceptibili nul tali mo nil realiter ponit in illo qd m in conceptibili est tali nul tali mo respectus nul accepto nil realiter ponit.
Ptr ultrius q illa dispo in suam Lam perfectiones sumpta non ultima sed qd revera tam in conceptibili scilicet in ultimo. Qn denominatio bona divinum ē suppos ad mentem Dunsentii et respn illey ē totum qd dam partis sed hoc n dant a pte rei qd rei dispo perfectiones Lam et qd realiter. Ptr m. Qn ze n dat totum partis nisi dat a pte rei ratio qdam cui et fundam ad singularem nul pot. ga cum a pte rei singularis qd si hoc sed n sequit nisi pt regiri a parte rei dispo certe illa perfectio erit ens realis. Hoc ratio qd de cui de qd. nul Lam qd ga cum sit entia realis nul ē certe ē probabile, ē pdicamentum qd respicit in collocatione singulary et universaly sed nil ē a pte rei qd Lam hic qd de tali entia realis et qd sed alterum totum Lam erit ens realis dispo

qd Chs. Ens realis Legionis hl suam cantam et generalis demonstrabilis qd ē ultimo sed alicuius sed n nulla alia sed n sed n de hoc ille disputat nul determinat singulare sed n pertinet ad Lam qd Lam habebit hoc ens realis qd ille sed n compatiendi sed qdam qd generalis vel ds si hoc ultimo sed alicuius sed, ratio n illius confundat Legionis nostros conceptus et nam ratio in ipsum sed n sed tali nul tali sed n qd ē ens realis

Chs 6. Ratio Scotus sed qd Lam ē abstractio ab
omni tam sensibili qm intellectu.

Ptr 1 ratio mentis qd abstractio ab omni qd et id qd sed illas sed ens realis sed illas qd erit abstractio ab omni. Hoc Chs Lib sophicabile mtra.

Arg 2° Ens realis nullas hl generalis demonstrabilis qd de illo nulla erit sed pot sed. ga de ratione ultimi alicuius sed ē hoc generalis demonstrabilis. Ptr ens Vel n. illi generalis cant entia realia nul

entia rationis, neutrum est dicere quod ut puta aliquis apprehendit quidam magis
tuae ipsi non esse sed dicere negat. ut dum ex hoc mo apprehendit ut
distinguendum ab entia quod ipsa non apprehendit quod est distinguere a ente.
et v. ut distinguendum est ex nomen ens rationis ut distinguendum ab alio.
Ad 2m dr. nos. Ad 3m. Ad illas apprehendit ut entia rationis. Ad 4. nisi
nationem ex est apprehendit realem sed distinguere ab entia, ut v. apprehendit
demonstrabile ut patet in Enti. de Quare demonstrandum est ex passionibus quod
hic: est dicendum verum bonum quod tu apprehendit nulli mo distinguendum ab ente
et dicendum demonstrabile et eadem ratione ut apprehendit entia rationis
Ad 5. E: Nullum ens rationis est causa aliquem effectum realem sed
conceptus mentis ut dispositi ut in tota logicalem quod dicunt effectum realem
quod illi ut dispositi ut erant ens rationis sed realis et quod dispositio illa passi
ua conceptuum ut ait ens rationis. ma. ut clara est mo. Ad 6 quinta causa
sacramentum habitum sed habitus sunt ut realis quod illi ad et
dispositi in tota hypothesi causat aliquem effectum realem. Ad 7. patet
nisi ut dicendum tales conceptus in tota hystoria mingin generali
habitus sunt. Ocmde ut habitus mutual ad tales actus bene dispositio
quod ab illis ut bene dispositis fuit causa. Ad 8. ut conclusio quod habitus muti
nal ad illos actus a qb. fuit causa. Ad secundo ma. et ad 8. ms. sed
Conceptus mentis bene dispositi causat effectum realem ma ut sumpti concedo
ms. sentit quod hoc ut ipsa entitas conceptuum recti et ordinate dispo
sitorum causat effectum realem, ut tu ipsa dispositio nul sed quam tuit causa
est talem effectum qd patet ergo si ut illa sua pertinet in aliis actibus ut
ita charis et evidentis ut generalis sunt. Verum tu ut quod tales
conceptus ut possint generare sententiam habitum aliqua tali dispo
et directione, ipsa tu directio et dispositio ut causat sed ut modo quam
sentis nisi potest ut habitus sententiae causa quod nominis mutum
et videri. Ens si: aliquid ratio ratio ex ad productum effectus realis
Exemp. ut h. rei charissimum habemus in Verb significationis quod certi
realem aliquem effectum quod dicunt non posse mentem, talem v. effectum

realem gaudere si poset si careret sua substantia, quam sign. ~~esse~~ est ens.
q. signat ē mixtum ens rationis ut in summulis dicimus, nisi tu petis ut
species mouerant quia si n. nullas haberet substantias neminiem ad ubiq.
concipiendum mouerent si g. ē mere mentiens q. ens rationis concatenat
ad aliquem effectum realem si ut cum mistum fodiat sed ut a dicto nisi
petitio ut talis effectus gaudeat quia g. dicit g. illa desgo gaudent effectu
realem christing ē. ut cum mistum nisi g. quia ut conditio et modus
cum concedit g. ē ens reale nisi sey.

Arg. 3. Tractat de Ente rationis specialiter ad Metaph. g. n. ad Logicam
et g. ens rationis n. est alterum loci pat. sey. ista duae sententiae quae distin
guunt g. n. tractabunt de eadem ~~alio~~ ens pti. Metaph. tractat de
omni ente g. m. de Ente rationis. Et dicimus tractare de Ente rationis spectat
ad Metaph. et nos q. ad Logicam nisi ens, dicimus mo concedo ens g. n.
ē alterum speciali loci nisi sey. Metaph. n. tno considerat ens rationis sed
prout entitatem apparentem sed sey ē quem modum Entis realis, n. tno
considerat illud sey. dicit ad veritatis cognitionem q. ratio a Logica sey.

Arg. 4. q. n. ē sentibile n. pt ē alterum sensi sed ens rationis n. ē sentibile
g. n. pt ē alterum loci ma pat. pti mi. Vel n. sentit sed cognoscitur
species sensum sed q. aliquam sed q. nullam sed sed cognoscitur
g. n. ē sentibile. Et nego mi. ad pb. dd. q. ens rationis cognoscitur q.
species multiplicatam entis realis q. species v. expressam species q. species
expressa cum à specie tam multiplicata quam expressa entis realis ut sey. dicimus

DVBIVM SEXTVM

Vtrum Loica sit vna species Scientiae et vna simpliciter qualitas quae ad alias species reducitur et ex similibus illis?

Pro Vnitatem specificam aliquis sensi Dubitari de numero ex ~~alio~~ sensibus illis
ita ut quod ratio scientiae ē una species sensi m. est una species, cum v. ut
dicimus duplex ratio scientiae in alio reperiatur. Ratio sit: q. et Ratio sibi qua